

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра фармацевтичної, органічної і біоорганічної хімії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
проф. В.О. Сергієнко

[Signature] 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
З ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ ВК 2.1 «ТЕОРЕТИЧНІ
ОСНОВИ СИНТЕЗУ І ЗВ'ЯЗОК МІЖ СТРУКТУРОЮ І
ДІЄЮ»**

**за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація
галузі знань 22 Охорона здоров'я
Кваліфікація: доктор філософії (Ph.D.)**

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
фармацевтичної, органічної і
біоорганічної хімії
Протокол № 16
від "2" квітня 2024 р.
Завідувач кафедри

[Signature] проф. Лесик Р.Б.

Затверджено
профільною науково-методичною радою
з фармацевтичних дисциплін
Протокол № 1
від "9" травня 2024 р.
Голова профільної науково-методичної
ради

[Signature] проф. Білоус С.Б.

Програма складена:

д.ф.н., проф. Лесик Р.Б.,
д.ф.н, доц. Лозинський А.В.

Рецензент: к.фарм.н., доц. Роман О.М.

ВСТУП

Програма вивчення дисципліни за вибором «Теоретичні і практичні основи написання наукових статей»

складена згідно з вимогами проекту Стандарту вищої освіти України

Пояснювальна записка

Дисципліна за вибором "Теоретичні і практичні основи написання наукових статей" спрямована на розвиток навичок підготовки, написання та публікації наукових матеріалів у рецензованих виданнях. Цей курс особливо корисний для аспірантів, які прагнуть поглибити свої знання у сфері наукового дослідження та підвищити їх професійний рівень.

Мета дисципліни полягає в ознайомленні аспірантів з основними принципами та методами написання наукових статей, наданні практичних навичок щодо ефективного формулювання, структурування та оформлення наукових текстів. Курс сприяє формуванню критичного мислення та вміння аналізувати та інтерпретувати наукові дані, що є важливими аспектами професійної діяльності молодого вченого...

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Дисципліна за вибором " Теоретичні і практичні основи написання наукових статей " належить до вибірових дисциплін циклу професійно-орієнтованої підготовки аспірантів та дозволяє їм оволодіти теоретичними основами та елементами використання наукової комунікації.

Програма складена згідно з вимогами проекту стандарту вищої освіти України згідно з навчального плану підготовки аспірантів. Вивчення навчальної дисципліни здійснюється на 1 курсі, на вивчення відводиться: 90 годин (лекції – 10 годин, практичні заняття – 34 годин, самостійна робота – 46 годин).

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них				Рік навчання	Вид контролю
	Всього	Аудиторних		СРС		
		Лекцій	Практичних занять			
Комунікативні, організаційні знання наукової діяльності	3,0 кредитів ECTS / 90 год.	10	34	46	1	залік

Аудиторне навантаження (очна денна, очна вечірня форма)– 50,0%; СРС – 50,0%.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є

процеси та методи, пов'язані з підготовкою, написанням та публікацією наукових статей в академічних журналах.

Міждисциплінарні зв'язки: медична інформатика, комп'ютерне моделювання у фармації.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. *Метою викладання навчальної дисципліни є:* підготовка аспірантів до самостійного проведення наукових досліджень та професійного написання наукових статей, з орієнтацією на високі стандарти якості, академічної чесності та етики..

1.2. *Основними завданнями вивчення дисципліни є:*

Основні завдання полягають у:

- Ознайомлення з основними видами наукових статей та їх структурою.
- Вивчення методологічних засад наукового дослідження.
- Надання знань щодо стандартів оформлення наукових статей.
- Розвиток навичок критичного аналізу наукових джерел.
- Формування навичок написання наукових статей різних типів.
- Ознайомлення з процесом рецензування та публікації наукових статей.
- Вивчення методів збору та аналізу даних у наукових дослідженнях.
- Навчання плануванню та проведенню експериментів.
- Освоєння статистичних методів у наукових дослідженнях.
- Розвиток вмінь критично оцінювати власні наукові результати.

Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.

Інтегральна компетентність:

Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач у професійній фармацевтичній діяльності, в тому числі дослідницького та інноваційного характеру; здійснення професійної діяльності на відповідній посаді, включаючи виготовлення/розробку ліків, їх зберігання, контроль якості, доставку, розподіл, видачу, забезпечення лікарськими засобами, а також консультування, надання інформації щодо лікарських засобів та моніторинг побічної дії та/або неефективності лікарської терапії; здійснення інновацій.

Загальні:

ЗК1. Здатність відповідально ставитися до завдань і обов'язків та збереження довілля, бути критичним та самокритичним, діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології та набуті знання у практичних ситуаціях, знаходити, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК5. Здатність до лідерства, керування колективом, праці в команді, фахового спілкування з непрофесіоналами у галузі та конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження й особливостей культури, і поваги до різноманітності, навіть при розв'язанні складних питань

ЗК6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість робіт, які виконують.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), розробляти та керувати проектами, планувати та розподіляти час, працювати автономно.

ЗК8. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні, адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском, працювати в міжнародному науковому просторі.

Фахові:

ФК1. Здатність до розуміння предметної області за напрямком і тематикою фармацевтичних досліджень і професійної діяльності.

ФК3. Здатність до застосування категорійно-поняттєвого апарату, новітніх теорій, концепцій, технологій і методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я.

ФК4. Здатність формулювати дослідницькі питання, розробляти проекти наукових досліджень.

ФК5. Здатність володіти сучасними методами наукового дослідження, обирати їх та критерії оцінки дослідження відповідно до цілей і завдань наукового проекту.

ФК8. Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 11. Вміти інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій.

ПРН 16. Координувати роботу дослідницької групи, вміти організувати колективну роботу (здобувачів вищої освіти, колег, міждисциплінарної команди).

ПРН 17. Організувати освітній процес, оцінювати його ефективність і рекомендувати шляхи удосконалення.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
	Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач у професійній фармацевтичній діяльності, в тому числі дослідницького та інноваційного характеру; здійснення професійної діяльності на відповідній посаді, включаючи виготовлення/розробку ліків, їх зберігання, контроль якості, доставку, розподіл, видачу, забезпечення лікарськими засобами, а також консультування, надання інформації щодо лікарських засобів та моніторинг побічної дії та/або неефективності лікарської терапії; здійснення інновацій.	ЗН1	УМ2		АВ3
Загальні компетентності					
ЗК01	Здатність відповідально ставитися до завдань і обов'язків та збереження довкілля, бути критичним та самокритичним, діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю.	ЗН1	УМ1		
ЗК04	Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології та набуті знання у практичних ситуаціях, знаходити, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел		УМ3		АВ2
ЗК05	Здатність до лідерства, керування колективом, праці в команді, фахового спілкування з непрофесіоналами у галузі та конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження й особливостей культури, і поваги до різноманітності, навіть при	ЗН1	УМ1		

	розв'язанні складних питань				
ЗК06	Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість робіт, які виконують	ЗН1	УМ1		
ЗК07	Здатність генерувати нові ідеї (креативність), розробляти та керувати проєктами, планувати та розподіляти час, працювати автономно		УМ1		АВ1
ЗК08	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні, адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском, працювати в міжнародному науковому просторі		УМ1		АВ1
Фахові компетентності					
ФК01	Здатність до розуміння предметної області за напрямком і тематикою фармацевтичних досліджень і професійної діяльності.	ЗН1	УМ1 УМ2		АВ1 АВ2
ФК03	Здатність до застосування категорійно-поняттєвого апарату, новітніх теорій, концепцій, технологій і методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я	Зн1	Ум1	К1	АВ2
ФК04	Здатність формулювати дослідницькі питання, розробляти проєкти наукових досліджень				
ФК05	Здатність володіти сучасними методами наукового дослідження, обирати їх та критерії оцінки дослідження відповідно до цілей і завдань наукового проєкту	ЗН1	УМ1 УМ2 УМ3		АВ1 АВ2
ФК08	Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності	ЗН1	УМ1 УМ2 УМ3		АВ1 АВ2 АВ3

ЗН1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

УМ1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.

УМ2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких мультидисциплінарних контекстах.

УМ3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефаківців, зокрема, до осіб, які навчаються.

АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів.

АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Відповідність визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Код програмного результату	Результат навчання	Код компетентності
ПРН11	Вміти інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій	ЗК 01
ПРН16	Координувати роботу дослідницької групи, вміти організувати колективну роботу (здобувачів вищої освіти, колег, міждисциплінарної команди).	ЗК 01; ФК 03

ПРН17	Організувати освітній процес, оцінювати його ефективність і рекомендувати шляхи удосконалення.	ЗК 01 ФК 01
-------	--	----------------

Результати навчання для дисципліни "Теоретичні і практичні основи написання наукових статей" включають:

1. Здатність аспірантів вільно орієнтуватися у методологічних засадах наукових досліджень.
2. Вміння структурувати та оформлювати наукові статті відповідно до вимог міжнародних стандартів.
3. Розвиток навичок критичного аналізу наукових джерел та інформації.
4. Ефективне використання інструментів для збору, обробки та аналізу даних.
5. Здатність до самостійного написання наукових статей різних типів і їх публікації.
6. Орієнтація у процесі рецензування наукових матеріалів та підготовка до взаємодії з академічною спільнотою.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС, 90 годин.

Структура дисципліни «Теоретичні і практичні основи написання наукових статей»:

Тема 1. Структура наукової статті та її види.

Тема 2. Особливості написання наукових статей.

Тема 3. Принципи пошуку журналів для публікації результатів наукових досліджень.

Тема 4. Провідні світові видавничі компанії.

Тема 5. Електронна система подачі наукових статей.

Тема 6. Алгоритм електронної подачі статей у журнал.

Тема 7. Рецензування наукових статей.

Тема 8. Прийняття наукової публікації до друку.

Тема 9. Принципи Open access (ОА.).

Тема 10. Алгоритм покращення доступу опублікованих статей через наукові мережі.

Тема 11. Оцінка результативності наукової діяльності за наукометричними показниками

Тема 12. Науковий профіль науковця, принципи долучення статей до персонального авторського профілю

3. Структура навчальної дисципліни (очна денна, очна вечірня форма)

№ п/п	Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивідуальна робота
1	Структура наукової статті та її види.	1	4	4	Робота з навчально-методичною літературою, інтернет-ресурсами;
2	Особливості написання наукових статей	1	3	4	
3	Принципи пошуку журналів для публікації результатів наукових досліджень.	1	3	4	
4	Провідні світові видавничі компанії.	1	3	4	робота з вирішення індивідуальних ситуаційних завдань
5	Електронна система подачі наукових статей.	1	4	4	Робота з навчально-методичною літературою, інтернет-ресурсами;
6	Алгоритм електронної подачі статей у журнал.	1	2	5	
7	Рецензування наукових статей.	1	3	5	
8	Прийняття наукової публікації до друку.	1	3	5	відповідними програмними пакетами та модулями
9	Принципи Open access (ОА.)	0,5	2	1	
10	Алгоритм покращення доступу опублікованих статей через наукові мережі.	0,5	3	1	Вирішення індивідуальних ситуаційних завдань
11	Оцінка результативності наукової діяльності за наукометричними показниками.	0,5	2	4	
12	Науковий профіль науковця, принципи долучення статей до персонального авторського профілю	0,5	2	4	
Усього годин 90/3 кредити ECTS		10	34	45	
Підсумковий контроль					Залік

Аудиторне навантаження (очна денна, очна вечірня форма)– 50,0%; СРС – 50,0%.

4. Теми лекційних занять

№	Тема	Години
1.	Структура наукової статті та її види.	2
2.	Особливості написання наукових статей	2
3	Електронна система подачі наукових статей. Електронна система подачі наукових статей.	2
4	Рецензування наукових статей.	2
5	Науковий профіль науковця, принципи долучення статей до персонального авторського профілю	2
	Разом	10

5. Теми практичних занять

№	Тема	Години
1.	Структура наукової статті та її види.	3
2.	Особливості написання наукових статей	3
3.	Принципи пошуку журналів для публікації результатів наукових досліджень.	3
4.	Провідні світові видавничі компанії.	3
5.	Електронна система подачі наукових статей.	3
6.	Алгоритм електронної подачі статей у журнал.	3
7.	Рецензування наукових статей.	4
8.	Прийняття наукової публікації до друку.	4
9.	Принципи Open access (ОА.)	4
10.	Алгоритм покращення доступу опублікованих статей через наукові мережі. Оцінка результативності наукової діяльності за наукометричними показниками. Науковий профіль науковця, принципи долучення статей до персонального авторського профілю.	4
	Разом	34

6. Тематика самостійної роботи

№	Тема	години
1	Електронна система подачі наукових статей.	7
2.	Алгоритм електронної подачі статей у журнал.	7
3.	Рецензування наукових статей.	6
4.	Прийняття наукової публікації до друку.	6
5.	Принципи Open access (ОА.)	6
6.	Алгоритм покращення доступу опублікованих статей через наукові мережі. Оцінка результативності наукової діяльності за наукометричними показниками. Науковий профіль науковця, принципи долучення статей до персонального авторського профілю.	6
	Разом	45

7. Методи навчання

пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу, частково-пошукові.

При дисципліні аспіранти використовують підручники, конспекти лекцій, наукові статті, методичні вказівки, комп'ютерні програми.

Згідно з навчальним планом, методами організації і здійснення навчальної діяльності є:

- а) лекції
- б) практичні заняття
- в) самостійна робота аспірантів

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття за методикою їх організації є семінарськими;

Структура організації практичних занять включає:

- Обговорення і пояснення найбільш складних питань теми;
- Письмове опитування;
- Виконання практичних робіт.
- Підсумок заняття

8. Методи контролю

Види контролю: вихідний, поточний і підсумковий.

Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану: залік.

Вихідний контроль теоретичної підготовки здійснюється на початку кожного заняття.

Поточний контроль здійснюється на кожному занятті відповідно до конкретних цілей, а також під час індивідуальної роботи викладача з аспірантом для тих тем, які аспірант опрацьовує самостійно і вони не входять до структури практичного заняття. Використовується стандартизована форма контролю теоретичної та практичної підготовки. На кожному семінарському занятті аспірант відповідає на питання за темою заняття, знання яких необхідні для розуміння поточної теми, питання лекційного курсу і самостійної роботи, які стосуються поточного заняття, демонструє знання та вміння практичних навичок згідно з темою семінарського заняття.

Самостійна робота оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, контролюється при підсумковому контролі. Оцінка практичної підготовки аспірантів – за результатом виконання практичної частини – оформлюється у вигляді протоколу.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності:

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність аспіранту виставляються оцінки за 4-ти бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою.

Оцінку «*відмінно*» одержує аспірант, який логічно, грамотно, вичерпно і детально відповідає на теоретичні питання контрольної письмової роботи, вільно володіє алгоритмом роботи із системами цифрової ідентифікації науковця та спеціальних професійних мереж вчених. Бере участь у виконанні практичної роботи, оцінює отримані результати, робить правильні висновки. Якісно опрацьовує матеріал винесений на самостійне вивчення.

Оцінку «*добре*» одержує аспірант, який дає правильні відповіді на 80% теоретичних питань контрольної роботи; логічно, грамотно, по суті дає відповіді на теоретичні питання, не робить суттєвих помилок. Опрацьовує матеріал винесений на самостійне вивчення.

Оцінку «*задовільно*» одержує аспірант, який дає правильні відповіді на більше ніж 50% теоретичних питань контрольної роботи; в основному без

деталізації відповідає на поставлені теоретичні питання, допускає неточності, робить помилки у визначеннях, порушена логіка та послідовність викладення матеріалу. Недостатньо якісно опрацьовано матеріал винесений на самостійне вивчення.

Оцінку «незадовільно» одержує аспірант, який дає правильні відповіді менше ніж 50% теоретичних питань контрольної роботи; допускає суттєві помилки, не відповідає на поставлені питання, відсутня самопідготовка до заняття.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення дисципліни.

9. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують аспіранти:

Оцінка з дисципліни базується на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за шкалою:

- «зараховано»

аспірант має отримати за поточну навчальну діяльність не менше 3,0 (виражається як середнє арифметичне оцінок за заняття, що входять в структуру дисципліни – відповідно до Положення про робочу навчальну програму дисципліни та методичних рекомендації щодо її розробки (протокол ЦМК ЛНМУ імені Данила Галицького №2 від 23.04.2015).

- «не зараховано»

аспірант має отримати за поточну навчальну діяльність менше 3,0 (виражається як середнє арифметичне оцінок за заняття, що входять в структуру дисципліни – відповідно до Положення про робочу навчальну програму дисципліни та методичних рекомендації щодо її розробки (протокол ЦМК ЛНМУ імені Данила Галицького №2 від 23.04.2015)

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих аспірантом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином: $x = \text{СА} * 200 / 5$

Самостійна робота аспірантів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну (національну) шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки. Бали аспірантів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням

кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % аспірантів
B	Наступні 25 % аспірантів
C	Наступні 30 % аспірантів
D	Наступні 25 % аспірантів
E	Останні 10 % аспірантів

Ранжування з присвоєнням оцінок „А”, „В”, „С”, „D”, „Е” проводиться для аспірантів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Аспіранти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку аспірантів, що ранжуються. Аспіранти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „Е”.

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 120 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

Об’єктивність оцінювання навчальної діяльності аспірантів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

10. Методичне забезпечення

Методичні вказівки для підготовки до практичних занять та самостійної роботи:

- план лекцій,
- плани практичних занять,
- завдання для самостійної роботи,
- питання, задачі для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь аспірантів, після атестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни.

11. Перелік питань, що виносяться на підсумкові (поточні) контролю

1. Структура наукової статті і її види.
2. Основні етапи написання наукової статті?

3. Які методи дослідження часто використовуються в наукових дослідженнях?
4. Що таке мета і завдання дослідження в науковій діяльності?
5. Які критерії відбору наукових джерел для літературного огляду?
6. Основні етапи проведення емпіричного дослідження?
7. Оцінка достовірності результатів наукового дослідження?
8. Які вимоги до етичних аспектів дослідження?
9. Ключові аспекти аналізу даних в наукових дослідженнях?

Рекомендована література

1. Патієвич, О. В. (2015). Методична характеристика написання наукових статей англійською мовою студентами магістратури. *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки*, (2 (2)), 53-65.
2. . Вернигора, Н. М. (2015). Написання сучасної наукової статті.
3. Бабенко, Т. (2023). Теорія і практика написання прикінцевих розділів англійської наукової статті (на прикладах англійських дослідницьких статей). *Молодь і ринок*, (3/211), 89-94.
4. Шиненко, М. А. (2018). Використання сервісу Open Science in Ukraine для підготовки до публікації наукових статей в галузі освіти. *Національна академія педагогічних наук України Інститут інформаційних технологій і засобів навчання*, 49.
5. Карпенко, С. В. (2016). Бібліографічні відомості як важлива складова наукової публікації.
6. Вегеш, М. М. (2022). Основи наукових досліджень.
7. Братко, М. В. (2014). Основи наукових досліджень.